

Sygn. akt I C 773/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Bożena Chłopecka

Protokolant: sekretarz sądowy Justyna Godlewska

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa I. C.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...), Skarbowi Państwa - Ministrowi Infrastruktury

o zapłatę

I. powództwo oddała w całości,

II. ustala, że powódka I. C. ponosi w całości koszty postępowania w sprawie, z tym, że ich rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt: IC 773/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 czerwca 2016 roku skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa- Wojewodzie (...) i Ministrowi Infrastruktury i Budownictwa powódka I. C. wniosła o zasądzenie kwoty 54.282.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powódka wskazała, iż dochodzona przez nią kwota odszkodowania związana jest z wydaniem wadliwej decyzji Ministerstwa Gospodarki Komunalnej nr (...)z dnia 20.02.1964r. oraz utrzymanego nią w mocy orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w (...) W. nr (...) z dnia 2.01.1964r. odmawiającego przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu nieruchomości (...) położonej przy Al. (...), ozn. nr hip. (...) D. Wierzba A rej. hip. W (...), których to decyzji w części dotyczącej gruntu działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...)_8. (...) stanowiącej obecnie własność (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. oraz w części dotyczącej gruntu działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...) będącej we współużytkowaniu wieczystym właścicieli lokali nr (...) znajdujących się w budynku przy ul. (...). Wydanie z naruszeniem prawa stwierdził Minister Infrastruktury w decyzji z dnia 9 lutego 2011 roku, znak (...), a w pozostałej części stwierdził ich nieważność. Powódka określiła szkodę jako utratę prawa własności czasowej (obecnie prawa użytkowania wieczystego) do gruntu oznaczonego aktualnie jako część bądź całość działek nr (...) z obrębu(...) o pow. 18.094 m², w tym pod drogami 6.510 m². Wskutek wadliwej decyzji dekretowej dotychczasowy właściciel nieruchomości nie otrzymał prawa własności czasowej (obecnie prawa użytkowania wieczystego) do przedmiotowego gruntu, a tym samym do jego majątku nie weszło to prawo /pозew k. 2-54/.

Pozwany Skarb Państwa w odpowiedzi na pozew z dnia z dnia 30 sierpnia 2016 roku uzupełnionej, pismem z dnia 12 września 2016 roku wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania według norm przepisanych na rzecz Skarbu Państwa, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Pozwany podniósł, iż decyzje, które pozbawiły poprzedniczkę

prawną powódki możliwości uzyskania prawa własności czasowej (obecnie prawa użytkowania wieczystego) do gruntu nieruchomości (...) położonej przy Al. (...) ozn. nr hip. (...) D. Wierzba A rej. H.. W- (...), zostały w części wydane z naruszeniem prawa, zaś w pozostałej części stwierdzono ich nieważność decyzją Ministra Infrastruktury z dnia 09.02.2011 roku, znak (...), lecz jedynie ze względów formalnych z uwagi na skierowanie rozstrzygnięć do zmarłej S. S. (1), o której śmierci organy administracyjne nie zostały poinformowane ani przez jej pełnomocnika, ani przez jej spadkobierców. Tym samym w zakresie merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy dekretowej Minister Infrastruktury w swojej decyzji z dnia 9 lutego 2011 roku uznał zasadność odmowy przyznania własności czasowej do przedmiotowej nieruchomości przez organy dekretowe. W dalszej kolejności pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia / odpowiedź na pozew k. 342-349 i k. 356-364/.

W dniu 16 czerwca 2020 roku powódka sprecyzowała żądanie dochodzone pozwem i wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra (...) oraz Wojewodę (...) kwotę 46.739.770,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty z tytułu szkody rzeczywistej za wydanie decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 lutego 1964 r., ((...)) utrzymującej w mocy w orzeczenie administracyjne Prezydium Rady Narodowej z dnia 2 stycznia 1954 r., ((...)) odnośnie której decyzją Ministra Infrastruktury z dnia 9 lutego 2011 r. (znak: (...)) uchylającą decyzję Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2009 r., (znak: (...)) stwierdzono nieważność oraz rażące naruszenie prawa /pismo k. 901, protokół rozprawy k. 902-903v./.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie, z tym, że pozwany wnioskował o oddalenie powództwa w całości-również w zakresie objętym ograniczeniem powództwa-przyjmując, że nie doszło do skutecznego cofnięcia pozwu w żadnej części /załącznik do protokołu rozprawy powódki k. 911-929 i załącznik do protokołu rozprawy pozwanego k. 964-967/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zgodnie z zaświadczeniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa X Wydział Ksiąg Wieczystych z dnia 4 lutego 2003 r. (L.Dz. (...)), dotyczącym księgi dawnej pod numerem inwentarzowym (...) pod nazwą „(...)Część lit. A”, w zakresie dotyczącym nieruchomości oznaczonej H. (...):

- a) w dziale II wykazu wpisem jawnym z dnia 23 grudnia 1938 r., ujawniona była S. S. (1), między innymi co do nieruchomości oznaczonej Nr (...) o łącznej powierzchni 2 ha 1099 m² (dwa hektary sto tysięcy dziewięćdziesiąt dziewięć metrów kwadratowych) z czego 6510 m² (sześć tysięcy pięćset dziesięć metrów) zostało zarezerwowane pod drogi i ulice, na podstawie spadku po P. ks. W. na wniosek z dnia 14 grudnia 1923 r., zatwierdzonym orzeczeniem z dnia 9 lipca 1929 r.,
- b) w dziale II wykazu jawnego wpisem z dnia 7 marca 1964 r., ujawniony jest Skarb Państwa odnośnie nieruchomości H. (...) o obszarze 2 ha 10 a 99 m⁽²⁾ przy ul. (...). Niepodległości (...) na podstawie orzeczenia Prezydium Rady Narodowej w (...) W. (...) z dnia 2 stycznia 1964 r., ((...)) na wniosek z dnia 4 marca 1964 r.

/dowód: zaświadczenie k. 58-59/.

Nieruchomość położona w W. przy Al. (...) została objęta działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279), na podstawie którego wszystkie grunty leżące w granicach miasta W. przeszły na własność gminy (...) W. z dniem 21 listopada 1945 roku, a po likwidacji gmin w 1950 roku na własność Skarbu Państwa na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 roku o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. Nr 14, poz. 130) Następnie grunt przedmiotowej Nieruchomości z dniem 27 maja 1990 r., stał się częściowo własnością Dzielnicy Gminy W. M., co potwierdził Wojewoda (...) następującymi decyzjami: Nr (...) z dnia 6 czerwca 1991 r., Nr (...) z dnia 13 marca 1992 r., Nr (...) z dnia 12 czerwca 1996 r., Nr (...) z dnia 13 sierpnia 1996 r., Nr (...) z dnia 8 listopada 1996 r., oraz Wojewoda (...) decyzjami Nr (...) z dnia 26 kwietnia 2002 r. Nr (...) z dnia 23 marca 2006 r. /okoliczności bezsporne/.

W dniu 15 lutego 1949 r., adwokat T. P., pełnomocnik S. S. (1) złożył w jej imieniu - w terminie przewidzianym w art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r., o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) W., wniosek o przyznanie prawa własności czasowej do Nieruchomości (...). Objęcie niniejszego gruntu przez gminę nastąpiło w dniu 16 sierpnia 1948 roku, tj. z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Nr (...) Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego (...) W., a zatem termin do złożenia wniosku upływał w dniu 16 lutego 1949 roku.

Wniosek dekretowy został rozpoznany orzeczeniem administracyjnym Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 2 stycznia 1964 r. (...), którym odmówiono S. S. (1) przyznania prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości (...) położonej ul. (...), nr hip. (...), oznaczonej jako „Dobra Wierzba lit A - rej. H.. W- (...)”. Odmowę przyznania prawa własności czasowej Prezydium Rady Narodowej uzasadniło faktem przeznaczenia przedmiotowego terenu pod budowę osiedla mieszkaniowego W. R. Od wydanego orzeczenia administracyjnego z dnia 2 stycznia 1964 r. zostało złożone odwołanie do Ministerstwa Gospodarki Komunalnej. W piśmie z dnia 8 lutego 1964 r. (nr (...)) przekazującym odwołanie strony do Ministerstwa Gospodarki Komunalnej, organ I instancji wskazał, że dla przedmiotowego terenu została wydana decyzja lokalizacyjna Dyrekcji Rozbudowy Miasta W.-P. pod budowę osiedla mieszkaniowego (...). Ministerstwo Gospodarki Komunalnej decyzją z dnia 20 lutego 1964 r. (nr(...)) utrzymało w mocy orzeczenie Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 2 stycznia 1964 r. (...) / **dowody:** orzeczenie administracyjne k. 61-62, decyzja k. 64/.

Decyzją z dnia 19 kwietnia 2004 r. Ministra Infrastruktury (znak (...)) odmówiono stwierdzenia nieważności decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 lutego 1964 r. (nr (...)) oraz utrzymanego nią w mocy orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 20 stycznia 1964 r. (nr (...)). Na skutek wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy, Minister Infrastruktury decyzją z dnia 20 września 2004 r. (znak (...)) utrzymał w mocy decyzję Ministra Infrastruktury z dnia 19 kwietnia 2004 r. (znak (...)).

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2007 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny (sygn. I SA/Wa 40/07) uchylił zaskarżoną decyzję Ministra Infrastruktury z dnia 20 września 2004 r. (znak (...)) oraz utrzymanej nią w mocy decyzję Ministra Infrastruktury z dnia 19 kwietnia 2004 r. (znak (...)).

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2009 r. (znak (...)) Minister Infrastruktury stwierdził, że decyzja Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 lutego 1964 r. (nr (...)) oraz utrzymane nią w mocy orzeczenie administracyjne Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 2 stycznia 1964 r. (nr (...)) zostały wydane z naruszeniem prawa / **dowód:** decyzja k. 66-69/.

Decyzją z dnia 9 lutego 2011 r. Minister Infrastruktury (znak (...)) uchylił zaskarżoną decyzję Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2009 r. (znak (...)) i stwierdził, że decyzja Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 lutego 1964 r. (nr (...)) oraz utrzymane nią w mocy orzeczenie administracyjne Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 20 stycznia 1964 r. (nr (...)) w części dotyczącej gruntu działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...) stanowiącej obecnie własność (...) Sp z o.o. z siedzibą w W. oraz w części gruntu działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...) będącej we współużytkowaniu wieczystym właścicieli lokali nr (...) znajdujących się w budynku przy ul. (...) wydane zostały z naruszeniem prawa, a w pozostałej części stwierdzono ich nieważność. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż była właścicielką przedmiotowej nieruchomości S. S. (1) zmarła w dniu 19 stycznia 1963 roku, a więc przed rozpoznaniem złożonego przez jej pełnomocnika podania o przyznanie własności czasowej. Wskazano, iż śmierć mocodawczyni wywołała ten skutek, iż pełnomocnictwo udzielone adw. T. P. przez S. S. (1) wygasło (art. 91 ustawy z dnia 18 lipca 1950r. Przepisy ogólne prawą Cywilnego, Dz. U. z 1964r. nr 16. poz. 94). Należy jednak mieć na uwadze, że przedmiotowym orzeczeniem administracyjnym z dnia 2.01.1964r. Prezydium Rady Narodowej w (...) W. odmówiło przyznania prawa użytkowania wieczystego nieżyjącej już wówczas S. S. (1), nie zaś jej pełnomocnikowi adw. P.. Dodano, że, zarówno kwestionowane orzeczenie, jak i utrzymująca je w mocy decyzja organu odwoławczego z dnia 20.02.1964r. zostały skierowane do adw. T. P. jako pełnomocnika S. S. (1). Wobec powyższego stwierdzono, że przedmiotowe decyzje dekretowe jako skierowane do osoby nieżyjącej obarczone są wadą określoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Minister Infrastruktury wskazał, iż prowadzenie postępowania administracyjnego w stosunku do osoby zmarłej i wydanie decyzji ocenione być musi jako rażące naruszenie prawa, co stanowi wystarczającą przesłankę do stwierdzenia nieważności przedmiotowego orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia

2 stycznia 1964 roku oraz utrzymującej ją w mocy decyzji Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z dnia 20 lutego 1964 roku / **dowód:** decyzja k. 71-75/.

Następnie w wyniku rozpoznania wniosku dekretowego złożonych przez adw. T. P. - pełnomocnika S. S. (1) o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej przy ul. (...), ozn. hip. (...), w części w której doszło do wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 lutego 1964 r. (nr (...)) oraz utrzymanego nią w mocy orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 20 stycznia 1964 r. (nr (...)) Prezydent (...) W. wydał następujące decyzje administracyjne:

1. ostateczną decyzją z dnia 5 grudnia 2012 r., Nr (...) (znak (...)):

- ustanowił na lat 99 prawo użytkowania gruntu o pow. 1254 m², oznaczonego jako działka ewidencyjna nr (...) w obrębie (...), uregulowanego w KW (...) cz., położonego przy ul. (...) oraz ustanowił na lat 99 prawo użytkowania wieczystego gruntu o pow. 1044 m² oznaczonego jako działka nr (...) w obrębie (...) położonego przy ul. (...) na rzecz: C. K. – w udziale (...) części, A. S. (1) - w udziale (...) części, J. M.- w udziale (...) części, Z. S. - w udziale (...) części, A. S. - w udziale (...) części, I. G. - w udziale (...) części, I. C. - w udziale (...) części, J. C. (1) - w udziale (...) części, J. C. (2) - w udziale (...) części, M. P. - w udziale (...) części, E. H. - w udziale (...) części, J. J. - w udziale (...) części, T. S. - w udziale (...) części, C. S. - w udziale (...) części, P.'a S. - w udziale (...) części, J. S. - w udziale (...) części, A. M. (1) - w udziale (...) części, M. M. (1) - w udziale (...) części, A. M. (2) - w udziale (...) części oraz A. M. (2) i M. M. (2) małż. M. - w udziale (...) części.

2. ostateczną decyzją z dnia 21 grudnia 2012 r. Nr (...) (znak (...)) Prezydent (...) W.:

- ustanowił na lat 99 prawo użytkowania wieczystego gruntu o pow. 707 m², oznaczonego jako działka ewidencyjna nr (...) w obrębie (...), uregulowanego w KW (...) cz., położonego przy ul. (...) na rzecz: C. K. – w udziale (...) części, A. S. (1) - w udziale (...) części, J. M.- w udziale (...) części, Z. S. - w udziale (...) części, A. S. - w udziale (...) części, I. G. - w udziale (...) części, I. C. - w udziale (...) części, J. C. (1) - w udziale (...) części, J. C. (2) - w udziale (...) części, M. P. - w udziale (...) części, E. H. - w udziale (...) części, J. J. - w udziale (...) części, T. S. - w udziale (...) części, C. S. - w udziale (...) części, P.'a S. - w udziale (...) części, J. S. - w udziale (...) części, A. M. (1) - w udziale (...) części, M. M. (1) - w udziale (...) części, A. M. (2) - w udziale (...) części oraz A. M. (2) i M. M. (2) małż. M. - w udziale (...) części.

3. ostateczną decyzją z dnia 11 czerwca 2013 r. Nr (...) Prezydent (...) W.:

- odmówił C. K., A. S. (1), J. M., Z. S., A. S. (2), I. G., I. C., J. C. (3), J. C. (2), M. P., E. H., J. J., A. J., T. S., C. S., P. S., J. S., A. M. (1), M. M. (1), A. M. (2) oraz A. i M. M. (2) małż. M. - przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu stanowiącego obecnie działki ewidencyjne w obrębie (...) nr (...) (część), nr (...) (część), nr (...) (część), nr (...) (część), nr(...), nr(...) (część), nr (...) (część), nr (...) (część), nr (...) (część), nr (...) (część) położonego w W. przy ul. (...), ozn. H. „(...)” NR (...).

4. ostateczną decyzją z dnia 3 lipca 2013 r., Nr (...) Prezydent (...) W.:

- odmówił C. K., A. S. (1), J. M., Z. S., A. S. (2), I. G., I. C., J. C. (3), J. C. (2), M. P., E. H., J. J., A. J., T. S., C. S., P. S., J. S., A. M. (1), M. M. (1), A. M. (2) oraz A. i M. M. (2) małż. M. - przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu stanowiącego obecnie część działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...).

/**dowody:** decyzje k. 106-115, k. 117-120, k. 122-127 i k. 129-132/.

Powódka I. C. jest następcą prawnym po byłej właścicielce nieruchomości- S. S. (1) /okoliczność niekwestionowana, **dowody:** postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku k. 136-146, umowy zbycia udziałów w spadku k. 148-170, odpisy skrócone aktów zawarcia małżeństwa k. 172-182, umowy rozporządzające przelewem praw k. 184-317/.

Wartość prawa wieczystego użytkowania nieruchomości (...) położonej przy Al. (...), uregulowanej w dawnej księdze hipotecznej „(...) Rej hip W- (...)” oznaczonej H. (...) o łącznej powierzchni 20 276 m² (z ogólnej powierzchni Nieruchomości wynoszącej 21 099 m⁽²⁾), w części dotyczącej działek ewidencyjnych Nr (...) - cz., 78 -cz, 94 -cz., 93/2 -cz., 93/1- cz., 91 /2 cz., 91 /1 - cz., 90- cz., 89, 82/3, 81 - cz., 70 cz. 2 obrębu 1-02-06 według stanu no dzień 20 lutego 1964 r. i cen aktualnych: według przeznaczenia w Studium (...) zatwierdzonego na podstawie uchwały LXXXIIZ746/2006 Rady (...) W. z dnia 10 stycznia 2006 r. wynosi 46.739.770 zł / **dowód:** pisemna opinia biegłego A. Z. k. 801-862, ustna uzupełniająca opinia opinia tego biegłego k. 902-903/.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy oraz opinii biegłego ds. (...).

Sąd dał wiarę załączonym do akt sprawy dokumentom, jako że zawarte w nich informacje tworzyły spójny obraz stanu faktycznego, a żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności, tym samym brak było podstaw do jej podważenia przez sąd.

Dowody z dokumentów - decyzje administracyjne oraz orzeczenia Sądów /postanowienia spadkowe/, korzystając z materialnej mocy dowodowej wynikającej z treści art 244 k.p.c., stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Przeprowadzony w sprawie dowód z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wartości prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w W. przy Al. (...) był nieprzydatny dla rozstrzygnięcia merytorycznego sprawy, z przyczyn podanych w rozważaniach prawnych.

Na rozprawie w dniu 16 czerwca 2020 roku Sąd na podstawie art. 227 k.p.c. oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika pozwanego Skarbu Państwa o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii A. Z. i o dopuszczenia dowodu z nowej opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości. W ocenie Sądu dotychczas przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a uwzględnienie ww. wniosków prowadziłoby do niecelowego przedłużenia postępowania. Subiektywne wątpliwości zgłaszane przez strony nie mogą być samoistną podstawą do przeprowadzania kolejnych czasochłonnych i kosztownych dowodów w sytuacji, gdy dotychczas sporządzona opinia została wszechstronnie uzasadniona, a jej walor w zakresie ustaleń wymagających wiadomości specjalnych nie został skutecznie zakwestionowany.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Przede wszystkim należy zauważyć, że w niniejszej sprawie powódka I. C. domagała się od Skarbu Państwa odszkodowania za wydanie wadliwej decyzji Ministerstwa Gospodarki Komunalnej nr (...) z dnia 20.02.1964r. oraz utrzymanego nią w mocy orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w (...) W. nr (...) z dnia 2.01.1964r. odmawiającego przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu nieruchomości (...) położonej przy Al. (...), ozn. nr hip. (...) D. Wierzba A rej. hip. W 2134, których to decyzji w części dotyczącej gruntu działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...)_8. (...) stanowiącej obecnie własność (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. oraz w części dotyczącej gruntu działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...) będącej we współużytkowaniu wieczystym właścicieli lokali nr (...) znajdujących się w budynku przy ul. (...) wydanie z naruszeniem prawa stwierdził Minister Infrastruktury w decyzji z dnia 9 lutego 2011 roku, znak (...), a w pozostałej części stwierdził ich nieważność, co do którego powódce (ani jej poprzednikom prawnym) nie ustanowiono prawa użytkowania wieczystego nieruchomości.

Niewątpliwie powódka w toku niniejszego postępowania przedłożonymi dowodami z dokumentów wykazała, że jest następcą prawnym dawnych właścicieli nieruchomości stanowiącej nieruchomość położoną w W. przy Al. (...). Nadto legitymacji powódki nie kwestionowała strona pozwana. W tej sytuacji stwierdzić należało, że powódce przysługiwała legitymacja czynna do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego.

Przechodząc do rozważań dotyczących zasadności powództwa należy ustalić jakie przepisy będą miały zastosowanie do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Stosownie do treści art. 417 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. W myśl art. 417 § 2 zd. 1 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Natomiast w odniesieniu do szkód spowodowanych wydaniem przed dniem 01 września 2004 roku ostatecznej decyzji administracyjnej, której nieważność w świetle przepisu art. 156 § 1 k.p.a. lub wydanie z naruszeniem prawa w rozumieniu art. 158 § 2 k.p.a. stwierdzono następnie decyzją nadzorczą, podstawę odpowiedzialności Skarbu Państwa stanowi przepis art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 sierpnia 2004 r.. Przepis art. 160 k.p.a. został uchylony z dniem 01 września 2004 roku na mocy art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 roku nr 162 poz. 1692). W myśl art. 5 tej ustawy do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed jej wejściem w życie stosuje się przepisy art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia tej ustawy w życie. W uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 31 marca 2011 roku (III CZP 112/10, Lex numer 751460) Sąd Najwyższy stwierdził, że „do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 01 września 2004 roku, której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a.”

Z tych też względów stwierdzić należy, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie zastosowanie znajdzie przepis art. 160 k.p.a..

Wobec ustalenia właściwych przepisów, w dalszej kolejności należało zająć się kwestią zasadności powództwa I. C. w świetle przesłanek zawartych w przepisie art. 160 k.p.a..

Przepis art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 sierpnia 2004 roku stanowił w § 1 że stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie. Z kolei § 2 tego przepisu stanowił, że do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego z wyłączeniem art. 418 tego Kodeksu. Wedle § 3 art. 160 k.p.a. odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał decyzję z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a., chyba że winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie ponosi inna strona postępowania dotyczącego tej decyzji, w tym ostatnim przypadku roszczenie o odszkodowanie służy w stosunku do strony winnej powstania tych okoliczności. Zgodnie natomiast z § 6 art. 160 k.p.a. roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1.

Przepis art. 160 k.p.a. nie zawiera żadnej regulacji dotyczącej przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną wadliwą decyzją administracyjną, odsyłając w tym zakresie do przepisów kodeksu cywilnego. Z uwagi na publicznoprawny charakter decyzji administracyjnych i organów je wydających istotne znaczenie dla określenia przesłanek tej odpowiedzialności ma przepis art. 417 k.c.. Ponadto w zakresie określenia rozmiaru szkody i związku przyczynowego między wydaniem wadliwej decyzji administracyjnej, a szkodą zastosowanie znajdują także przepisy art. 361 – 363 k.c. Powyższe determinuje również zakres faktów, które obowiązana jest udowodnić strona domagająca się odszkodowania z tego tytułu.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W takiej sytuacji powódka I. C. powinna w niniejszej sprawie udowodnić istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem wadliwej decyzji z dnia 20 lutego 1964 roku, utrzymującej w mocy orzeczenie administracyjne Prezydium Rady Narodowej z 2 stycznia 1964 roku, a powstaniem rzeczywistej szkody w jej majątku.

Mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powódka nie wykazała, iż wydanie orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 2 stycznia 1964 roku spowodowało poniesienie przez nią szkody w postaci utraty prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w W. przy Al. (...).

Jak ustalono w toku postępowania dowodowego przyczyną wadliwości decyzji dekretowej była ustalona w nadzorczym postępowaniu administracyjnym śmierć strony przed wydaniem orzeczenia. Należy tutaj wskazać, iż u podstaw decyzji nadzorczej nie leży ustalenia, iż planem obowiązującym dla przedmiotowej nieruchomości był plan zagospodarowania przestrzennego z 1961 roku, na podstawie którego nie można było ustanowić użytkowania na przedmiotowym gruncie z uwagi na realizację budownictwa wielomieszkaniowego. W tej sytuacji trafiona jest teza pozwanego, iż odmowa przyznania czasowej do gruntu (i przejście własności budynku na rzecz Państwa) nastąpiłoby także w sytuacji- gdyby decyzja dekretowa nie była obciążona wadami, które spowodowały stwierdzenie jej wydania z naruszeniem prawa, a częściowo stwierdzenie jej nieważności.

Wskazać należy więc, że przyczyną stwierdzenia wadliwości orzeczenia z 2 stycznia 1964 roku i 20 lutego 1964 roku było uchybienie formalne decyzji, bowiem decyzja ta została nadana nie tylko do S. S. (1), ale również do jej pełnomocnika. Także po śmierci spadkobierczyni, jej pełnomocnik złożył w jej imieniu odwołanie od organu I instancji i nie poinformował organu o śmierci swojej mocodawczyni.

Zatem Minister Infrastruktury stwierdzając, że wydanie tych orzeczeń nastąpiło z naruszeniem prawa miał na względzie fakt, że zostały one wydane w stosunku do osoby zmarłej, a to wypełniło przesłankę z art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a. Orzeczenie więc było dotknięte brakami formalnymi, a nie merytorycznymi. W uzasadnieniu decyzji wskazano także, iż nieruchomość należąca do poprzedników prawnych powódki, była objęta planem zagospodarowania przestrzennego z 1961 r. oraz decyzją o lokalizacji szczegółowej nr 546, która przewidywała tam budowę osiedla mieszkaniowego, a w takiej sytuacji niezabudowany grunt nie mógł zostać oddany w użytkowanie wieczyste S. S. (1) lub jej następcom prawnym.

Z tej konkluzji można więc wywieść, że dotychczasowe wykorzystywanie przez właściciela nieruchomości nie mieściło się w przeznaczeniu terenu. Zatem sposób korzystania z tej nieruchomości, oznaczony, w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego był sprzeczny ze sposobem korzystania przez właścicielkę. Tak więc Minister Infrastruktury przesądził, iż odmowa przyznania prawa własności czasowej do tej nieruchomości na podstawie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego była możliwa.

Wobec tego Sąd doszedł do przekonania, że powyższe ustalenia nie pozwalają na przyjęcie istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem orzeczenia administracyjnego z dnia 2 stycznia 1964 roku, a powstaniem szkody w majątku powódki. Brak jest bowiem związku przyczynowego pomiędzy wadliwą-tylko formalnie- decyzją, a szkodą (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 maja 2011 roku w sprawie oznaczonej sygn. akt I CSK 489/09), a to przesądziło o niezasadności zgłoszonego przez powódkę roszczenia.

Z tych wszystkich względów roszczenie powódki zostało oddalone jako bezzasadne.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto na art. 98 § 1 k.p.c., wyrażającego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Powódka przegrywając sprawę, wina zwrócić pozwanemu koszty niezbędne do celowej obrony. Natomiast szczegółowe wyliczenie kosztów Sąd pozostawił referendarzowi zgodnie z art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c.